

Staaroperatie (cataractoperatie)

Bij een staaroperatie vervangt de oogarts de troebele lens door een nieuwe heldere lens van kunststof via een klein gaatje in het oog.

Omdat het gezichtsvermogen bij staar langzaam achteruit gaat, bepaalt de oogarts in overleg met de patiënt het moment van operatie. Ziet de patiënt niet meer genoeg voor dagelijks werk of hobby's? Dan kan het tijd zijn voor een staaroperatie.

Een staaroperatie is in de regel een operatie die weinig risico's kent, ook op hoge leeftijd. De oogarts bespreekt het resultaat dat u kan verwachten van tevoren met u.

Meer over staaroperatie

Gezichtscherpte na de operatie

Het is wisselend wat mensen na een staaroperatie kunnen zien. Sommige mensen kunnen 1 dag na de operatie goed zien, anderen na een paar dagen of soms pas als er een brilaanpassing gedaan is. Dat is afhankelijk van vele factoren. In de regel is op de polikliniek een verwachting uitgesproken. Soms is sprake van een onvoorziene aandoening die de eindscherpte of het genezingsproces beïnvloedt.

De oogarts probeert met het inbrengen van de nieuwe kunststof lens het zicht weer zo scherp mogelijk te laten zijn. Ook zal de arts proberen de brilsterkte na de operatie zoveel mogelijk te verminderen, zodat u minder afhankelijk bent van een bril. Een (lichte) veraf bril en/of een leesbril blijven echter vaak alsnog nodig.

Type lenzen

Het behandelend team bespreekt met de patiënt op de polikliniek welk type kunststof lens het meest geschikt is. Er zijn 3 verschillende type lenzen mogelijk ter vervanging van de oude lens:

- **'Sferische' lens**

Dit lenstype is meestal de logische keuze en wordt het meest gebruikt.

- **'Torische' lens**

Dit lenstype kan gebruikt worden bij mensen met een (hoge) cilindersterkte van het hoornvlies. Torische lenzen proberen de cilindersterkte zoveel mogelijk te verminderen, waardoor de kans op het niet meer nodig zijn van een vertebril na de staaroperatie toeneemt.

- **'Multifocale' lens**

Multifocale lenzen bevatten ook een leesgedeelte. Multifocale lenzen zijn bedoeld voor mensen die, zowel voor veraf als dichtbij kijken, zo min mogelijk afhankelijk willen zijn van een bril. Deze lenzen zijn nog in ontwikkeling

en hebben behalve voordelen ook nadelen. Ze zijn slechts voor een beperkte groep mensen geschikt.

Torische lenzen en multifocale lenzen zijn zogenaamde 'premiumlenzen'. Dit zijn speciale lenzen die (in principe) niet vergoed worden door uw zorgverzekeraar. Bovendien zijn het lenzen die niet voor iedereen nodig of geschikt zijn.

Brilsterkte

Welk lenstypen u ook kiest, uw oogarts kan nooit de garantie geven dat u geen bril meer nodig heeft na de operatie. Dit geldt ook als u een 'premiumlens' krijgt waarvoor u zelf moet bijbetalen. Ondanks goede en betrouwbare metingen, kan het eindresultaat afwijken van de berekening. Hierdoor kan het mogelijk zijn dat u alsnog een bril nodig heeft na de ingreep.

Voorbereiding

Op de polikliniek

Operatie en verdoving

Uw behandelaar bespreekt met u de operatie en de verdoving. In de meeste gevallen is dit een plaatselijke verdoving (druppelanesthesie). Bij sommige patiënten is het nodig om de ingreep onder narcose of anesthesiologische bewaking uit te voeren.

Wanneer u onder plaatselijke verdoving wordt geopereerd krijgt u een gesprek (preoperatieve screening) met de verpleegkundige op de poli Oogheelkunde. Als u onder narcose of anesthesiologische bewaking wordt geopereerd krijgt u een gesprek op de poli Anesthesie (Voorbereiding Opname).

De staaroperaties onder druppelverdoving vinden plaats in het St. Antonius Ziekenhuis, locatie Woerden. Staaroperaties onder narcose of anesthesiologische bewaking gebeuren in het St. Antonius Ziekenhuis, locatie Utrecht, Leidsche Rijn.

Recept

Uw recept voor de oogdruppels wordt digitaal verstuurd naar uw voorkeursapotheek, de medicatie kunt u daar ophalen. Het is de bedoeling dat u deze druppels volgens instructie gebruikt om het risico op ontsteking na de staaroperatie te verkleinen.

Afspraken

Wanneer u met de arts besloten heeft om een staaroperatie te ondergaan, dan worden er 2 afspraken voor u gemaakt:

- De biometrie (lensmeting) bij de optometrist.
- De pre-operatieve screening bij de verpleegkundige op de poli Oogheelkunde.

Indien u een afspraak moet krijgen bij de poli Anesthesie (Voorbereiding Opname), krijgt u instructie hoe u deze afspraak kunt maken.

De biometrie (lensmeting)

Bij de biometrie vinden een aantal oogmetingen plaats om de sterkte van uw nieuwe lens te berekenen. In de regel is 1 meting voldoende, soms is het noodzakelijk om meer metingen te verrichten om een zo betrouwbaar mogelijke lensberekening te verkrijgen.

Contactlenzen

Belangrijk is dat mensen die contactlenzen dragen deze enkele weken voor de biometrie uitdoen. Hieronder kunt u lezen hoe lang u uw lenzen uit moet laten voor de meting:

- Harde lenzen 3 weken uit
- Zachte lenzen 2 weken uit
- Scleralenzen 1 week uit
- Nachtlenzen 6 weken uit

Gesprek met verpleegkundige op de poli Oogheelkunde (bij plaatselijke verdoving)

Samen met de verpleegkundige neemt u uw gezondheid door en krijgt u uitleg over belangrijke zaken rondom de staaroperatie. Vul ter voorbereiding op dit gesprek de volgende vragenlijst in: **'vragenlijst voor intake cataract patiënten met druppelanesthesie'**. Dit kan via 'Mijn Antonius' of via de meegekregen papieren vragenlijst.

Belangrijk: Neem uw actuele medicijnoverzicht mee!

Gesprek met anesthesist/Vorbereiding Opname (bij narcose of anesthesiologische bewaking)

Als u in overleg met uw oogarts narcose of anesthesiologische bewaking krijgt, kan aanvullend onderzoek nodig zijn. Dat onderzoek wordt gedaan door de anesthesist op de Vorbereiding Opname. Ook krijgt u van hem/haar informatie over de voorbereiding op de operatie en wordt uw medicijngebruik besproken.

Na de biometrie en preoperatieve screening kan de operatiedatum gepland worden.

De oogdruppels

De oogarts schrijft een recept voor met de oogdruppels die u moet gebruiken i.v.m. de staaroperatie. Deze druppels mogen alleen gebruikt worden in het te opereren oog. Zorg dat u de oogdruppels tijdig in huis heeft. Als u dit wil, kunt u op de Dagbehandeling een druppelschema krijgen.

1 dag vóór de operatie

- U start met druppelen volgens recept.

Dag van de operatie

- U hoeft **NIET** te druppelen

Dag na de operatie

- U start met druppelen volgens recept.

Belangrijk!

- Wacht tussen het druppelen van de verschillende soorten oogdruppels altijd 5 minuten of langer.
- Gebruikt u al langere tijd andere oogdruppels? Voor hoge oogdruk of droge ogen bijvoorbeeld? Dan kunt u die gewoon blijven gebruiken. Houd ook dan rekening met 5 minuten tussen de verschillende druppels.
- Voor het veilig omgaan en gebruik van de oogdruppels verwijzen we u naar de informatie 'Oogdruppels en oogzalf [<https://www.antoniusziekenhuis.nl/node/6090>]'

De dag van de operatie bij druppelverdooving (locatie Woerden)

Eten en drinken

Voor de ingreep met druppelverdooving mag u thuis eten en drinken zoals u dit gewend bent. Op de dagbehandeling krijgt u **NA** de operatie iets te drinken.

Let op: indien u op locatie Utrecht, Leidsche Rijn geopereerd wordt, dient u de instructies te volgen die u gehad heeft van de anesthesist/Vorbereiding Opname.

Medicijnen

Uw medicatie kunt u innemen, tenzij anders is afgesproken. Neem medicatie mee die u nodig heeft tijdens de opname.

Sieraden, nagellak en make-up

Sieraden mogen niet gedragen worden tijdens de operatie, laat deze thuis. Neem liever geen waardevolle eigendommen mee. Het ziekenhuis is namelijk niet aansprakelijk voor verlies, diefstal of schade. Nagellak dient verwijderd te zijn. Draag geen make-up/ dagcrème op het gezicht. Wimperextensions zijn niet toegestaan, deze mogen weer wanneer u op de poli de controle afspraak heeft gehad (na ongeveer 3 weken).

Dagbehandeling

Een staaroperatie gebeurt in dagbehandeling. Reken erop dat u totaal ongeveer 3 uur in het ziekenhuis zal verblijven. Dat is inclusief de voorbereiding en de ingreep. Indien de ingreep op locatie Utrecht, Leidsche Rijn plaatsvindt, dan zult u in totaal ongeveer 4 uur in het ziekenhuis verblijven. Op de dagbehandeling vinden de voorbereidingen op de operatie plaatst.

Indien u een gehoorapparaat draagt, vragen we vlak voor de operatie, of u aan de kant van het oog dat geopereerd wordt, het gehoorapparaat uit wilt doen. Dit i.v.m. het risico van nat worden. U kunt uw mobiele telefoon bewaren in het kluisje die aanwezig is op de Dagbehandeling.

U krijgt een operatiemuts op. Het is fris op de operatiekamer. U kunt een deken krijgen.

Mijn Antonius-account aanmaken

Mijn Antonius is het beveiligde online patiëntenportaal van het St. Antonius Ziekenhuis. Heeft u nog geen account? Dan is het handig als u er een aanmaakt. Op onze webpagina [Mijn Antonius](https://www.antoniusziekenhuis.nl/patientenportaal-mijn-antonius) [<https://www.antoniusziekenhuis.nl/patientenportaal-mijn-antonius>] leest en ziet u hoe u dit eenvoudig doet.

Afzeggen

Bent u verhinderd voor de operatie? Laat het ons dan zo snel mogelijk weten. Neem hiervoor telefonisch contact op met de polikliniek Oogheelkunde [OK-planning] via T 088 -320 22 34. Wij verzoeken u dit nummer enkel te gebruiken voor het afzeggen van uw OK.

Behandeling

Hoe verloopt de operatie?

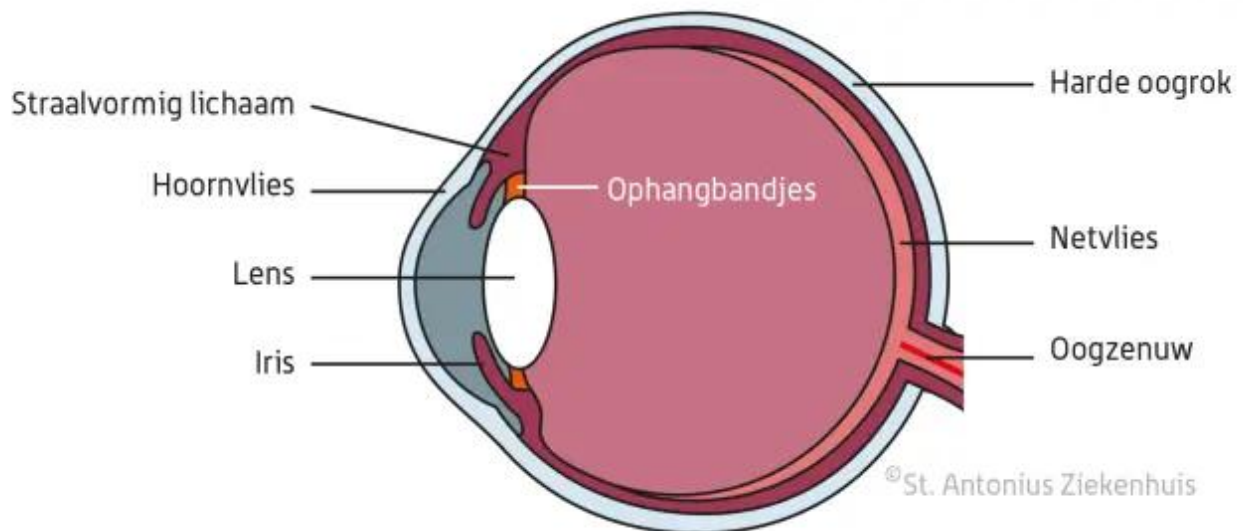
Vanaf de dagbehandeling wordt u in de operatiestoel naar de operatiekamer gereden.

Een verpleegkundige neemt u mee en zal u verder begeleiden. Het (operatie)team checkt meerdere malen uw gegevens.

U ligt tijdens de operatie op uw rug en u heeft een ooglidspreider tussen de oogleden zodat u niet kan knipperen. Het is belangrijk dat u tijdens de operatie uw hoofd en lichaam niet beweegt.

Tijdens de operatie verwijdert de oogarts, via kleine incisies, de lens uit het oog en vervangt deze door een kunstlens. Na de ingreep krijgt u zelf in het oog en verbindt de oogarts uw oog met een doorzichtig oogkapje.

De ingreep wordt in het algemeen goed verdragen en is in principe niet pijnlijk. Mocht u tijdens de operatie desondanks pijn ervaren dan kunt u dat rustig vertellen aan de operateur. Deze kan dan passende maatregelen nemen.

Hoe lang duurt de operatie?

Gemiddeld bent u een halfuur op de operatiekamer de staaroperatie zelf duurt gemiddeld 15 minuten. Bij complexere operaties of bij een complicatie kan de operatie langer duren.

Nazorg

Na de operatie

Na de operatie gaat u terug naar de dagbehandeling. Na wat drinken mag u onder begeleiding naar huis. U mag niet zelf naar huis rijden.

Controleafspraken

- De verpleegkundige van de polikliniek Oogheelkunde neemt 1 tot 3 dagen na de ingreep contact met u op. Zij vraagt hoe het met u gaat en u kunt hem/haar eventuele vragen stellen.
- U komt 3-5 weken na de operatie bij de optometrist voor de nacontrole. Van de optometrist krijgt u een voorlopig brilrecept. 6 weken na de (laatste) operatie kunt u naar de opticien om zo nodig een nieuwe bril aan te schaffen. De kans is groot dat uw oude bril niet meer voldoet. Bij deze controleafpraak krijgt u ook, zo nodig, de datum voor de operatie aan het andere oog.

Instructies en adviezen voor thuis

Het kan voorkomen dat u zich na de operatie nog niet gelijk fit voelt. Het is daarom prettig als er de eerste 24 uur iemand bij u blijft. U kunt de meeste dagelijkse bezigheden gewoon weer doen. Denkt u aan lezen, handwerken en/of tv kijken.

Volg verder de onderstaande instructies en adviezen goed op:

- Voor eventuele pijn kunt u zo nodig 3 keer per dag 1.000 mg paracetamol innemen (tenzij uw oogarts u andere pijnstillers voorgeschreven heeft).
- U verwijdert het oogkapje de ochtend na de operatie en start direct met het gebruik van de oogdruppels volgens schema.
- Gebruikt u oogdruppels voor glaucoom (hoge oogdruk)? Gebruik deze medicijnen dan gewoon door.
- U mag op de dag van de ingreep (operatie) uw lichaam niet zwaar belasten. Denkt u aan persen, bukken en/of zwaar tillen. Daarna mag u weer alles doen.
- U mag gewoon douchen en uw haar wassen.
- Oogmake-up mag u na 2 weken weer gebruiken.
- Fitness mag u 1 tot 3 weken na de operatie voorzichtig oppakken.
- U mag 3 weken **niet** zwemmen, naar de sauna of contactsporten doen.
- Bent u van plan om kort na de operatie naar het buitenland te reizen? Vraag dan uw oogarts om advies.
- Als u voor de operatie een bril droeg kunt u na de operatie eventueel prettiger kijken zonder bril. U kunt dan, indien mogelijk, na de operatie het glas aan de kant van uw geopereerde oog uit uw bril laten halen. Bij de postoperatieve controle wordt uw brilsterkte opgemeten en ontvangt u een uitdraai van deze gegevens voor uw opticien. U kunt dan een definitieve bril laten aanmeten, indien nodig.

Bij welke klachten waarschuwt u het ziekenhuis?

Neem contact op met de poli Oogheelkunde bij:

- hevige steken of pijn in het oog;
- heftige hoofdpijn in combinatie met misselijkheid of koorts;
- pijn, ondanks de pijnstillers;
- lichtflitsen wanneer u uw ogen gesloten heeft.

Complicaties

De kans is zeer klein, maar net als bij iedere oogoperatie kunnen (een van) de volgende complicaties optreden:

- Infectie (ontsteking)
- Bloeding
- Achterblijven van lensresten
- Netvliesloslating
- Netvliesoedeem
- Lenskapselscheur

Hierdoor kan het herstel langer duren. Soms is zelfs een extra operatie nodig of gaat u slechter zien. Als tijdens de operatie een complicatie ontstaat, is het niet altijd mogelijk om de kunstlens te plaatsen. Ook kan het zijn dat de oogarts een ander type kunstlens moet plaatsen.

Nastaar

Na verloop van tijd kan nastaar optreden. Dit is een kleine troebeling in het lenskapsel. Deze troebeling is met een laser te behandelen.

Vragen?

Tijdens kantooruren

- U kunt terecht bij onze poli Oogheelkunde via het algemene nummer van ons ziekenhuis T 088 320 22 00. Op maandag, woensdag en vrijdag tussen 08.30-12.00 en 13.00-16.15 uur. Op dinsdag en donderdag in de ochtend van 08.30 tot 12.00 uur.

Buiten kantooruren

- Binnen 24 uur na de operatie neemt u in dringende gevallen contact op met de Spoedeisende Hulp van het St. Antonius Ziekenhuis. Die kan eventueel met de dienstdoende oogarts overleggen. (T 088 320 33 00)
- Na 24 uur neemt u contact op met uw huisartsenpost.

Expertise en ervaring

U kunt bij het specialisme Oogheelkunde van het St. Antonius Ziekenhuis terecht voor vrijwel alle onderzoeken en behandelingen van aandoeningen aan uw ogen. Onze oogartsen hebben zeer veel ervaring met staaroperaties.

Veilige zorg in het ziekenhuis

In het St. Antonius Ziekenhuis staat veiligheid voorop. Onze medewerkers doen er alles aan om uw bezoek aan

het ziekenhuis zo goed mogelijk te laten verlopen. Help ons a.u.b. om goed voor u te zorgen door ons te vertellen:

- Welke medicijnen u gebruikt.
- Of u allergieën heeft.
- Of u (mogelijk) zwanger bent.
- Als u iets niet begrijpt.
- Wat u belangrijk vindt.
- Als u iets ziet wat niet schoon is.

Bereid uw gesprek met uw zorgverlener goed voor. Voor tips: [Begin een goed gesprek \(https://begineengoedgesprek.nl/\)](https://begineengoedgesprek.nl/)

Op de website van de [Nederlandse Patiëntenfederatie \(https://www.patientenfederatie.nl\)](https://www.patientenfederatie.nl) leest u meer over hoe u zelf kunt bijdragen aan veilige zorg.

Checklist bij staaroperatie

Bij contactlenzen: lenzen tijdig uit voor biometrie (zie informatie onder het kopje 'De biometrie (lensmeting)' onder 'Vorbereiding')

Medicatielijst mee naar de pre-operatieve screening

Als u deze heeft gekregen: neem de gezondheidsvragenlijst ingevuld mee naar de pre-operatieve screening (via Mijn Antonius of op papier)

Oogdruppels tijdig bij apotheek halen

1 Dag voor OK

Starten met druppelen volgens recept

Dag van OK

De druppels voor de staaroperatie hoeft u niet te gebruiken

Sieraden thuis af

Geen nagellak op

Geen make-up/dagcrème gebruiken en geen wimperextensions dragen

Eventueel brillenkoker mee nemen naar de dagbehandeling

Betreft eten en drinken:

Voor locatie Woerden: Thuis eten en drinken zoals u gewend bent.

Voor locatie Utrecht, Leidsche Rijn: volg de gekregen instructies van de anesthesie.

Eigen medicatie innemen, tenzij anders is afgesproken.

0 Als dit tijdens opname nodig is: eigen medicatie mee.

0 Regel vervoer.

Dag na OK

0 Oogkapje eraf halen zodra u wakker bent

0 Starten met druppelen volgens recept

Gerelateerde informatie

Aandoeningen

- Staar (cataract)
(<https://www.antoniusziekenhuis.nl/aandoeningen/staar-cataract>)

Behandelingen & onderzoeken

- Nastaar
(<https://www.antoniusziekenhuis.nl/behandelingen-onderzoeken/nastaar>)

Specialismen

- Oogheelkunde
(<https://www.antoniusziekenhuis.nl/oogheelkunde>)

Contact Oogheelkunde

T 088 320 22 00